

XV ЄВРОПЕЙСЬКИЙ КОНГРЕС ЕТНІЧНИХ РЕЛІГІЙ

Повідомлення про XV Європейський Конгрес етнічних релігій, який відбувся в Празі (Чеська республіка) 2016 р. Актуально, що відродження етнічних релігій у Європі нині є фактом, який засвідчує живучість національних традицій. Рекомендовано державним установам європейських країн сприяти збереженню і розвитку національно-культурної спадщини в своїх країнах.

The message about the XV European Congress of Ethnic Religions that was held in Prague (Czech Republic) 2016. It is actual that the revival of ethnic religions in Europe today is a fact that confirms vitality of national traditions. This notice is recommended to state institutions of European countries to conduce of preservation and development of national cultural heritage in their countries.

Філософський факультет Карлового університету. Прага.

Передісторія. Кінець XX початок XXI століття ознаменувався світоглядними змінами в релігійній картині світу. Насамперед, відбулася своєрідна ревізія світових релігійних систем, відзначено тенденцію до переосмислення й переоцінки впливу християнства й ісламу на історико-культурний розвиток народів світу, причому акцентовано увагу на критичному аналізі та негативних наслідках релігійного тоталітаризму, що й спрямувало окремих мислителів до пошуку інших шляхів «спілкування» людини й Бога (Богів).

Ще в 1998 у Вільнюсі (Литва) з ініціативи литовського етнолога Йонаса Трінкунаса відбувся Перший світовий (установчий) конгрес етнічних релігій, де було прийнято основні положення відродження рід-

них етнонаціональних релігій. На цьому конгресі були представлені віряни перших у Європі громад рідновірів (язичників) Литви, Латвії, Естонії, Данії, Англії, Норвегії, Греції, Індії, Польщі, України, Росії, Білорусі, Чехії та ін. З того часу такі конгреси проводяться постійно з періодичністю один раз на два роки в різних країнах. У 2010 р. в Болоньї (Італія) Світовий Конгрес Етнічних релігій (World Congress of Ethnic Religions – WCER) перейменовано на Європейський (ECER), оскільки цей міжнародний форум охоплює лише індоєвропейців.

XV ECER. 14 – 17 липня 2016 р. у столиці Чеської Республіки Празі відбувся П'ятнадцятий Європейський конгрес етнічних релігій (ЄКЕР). У конгресі, крім

делегатів від рідновірських релігійних організацій, взяли участь філософи, релігієзнавці, культурологи з 23-х індоевропейських країн: Болгарія, Великобританія, Греція, Данія, Індія, Ісландія, Іспанія, Італія, Латвія, Литва, Нідерланди, Німеччина, Норвегія, Польща, Сербія, Словенія, Росія, Угорщина, Україна, Франція, Чехія, а також представники європейських громад, які мешкають у Канаді та США.

Прийом і організацію конгресу взяла на себе група чеських рідновірів «Слов'янський Круг» на чолі з Маріанною Горроною і жерцем-шаманом Зденеком Орделтом. Незважаючи на загальний етнорелігійний контекст, форум мав досить вагому наукову підтримку й став ще одним значним фактом, що спонукає науковий загал до осмислення процесів, які відбуваються в сучасному суспільстві.

На першій зустрічі, яка відбулась у Чеській Академії наук 14 липня, головував Президент ЄКЕР Андраш Корбан (кельтський друїд, Іспанія). Кожна організація мала змогу представити свої країни й окреслити свої здобутки та проблеми діяльності.

15 липня делегати та учасники ЄКЕР працювали в одному з найстаріших у світі університетів (заснований в 1347), відомому як Празький або Карлів університет. Тут на Філософському факультеті відбулася прес-конференція за участю заступника міністра культури Чехії та експертів з етнічних релігій, релігієзнавців, які навчаються та викладають в університеті. Також відбувся семінар, присвячений презентації етнічних релігій, які відроджуються в європейських країнах, та були представлені делегатами від рідновірських громад і науковцями.

Від України презентацію на тему: «The Association of the Believers of the Ukrainian Native Faith» представила релігієзнавець, професор Чорноморського національного університету, доктор філософських наук Галина Сергіївна Лозко. Доповідь викликала значний резонанс серед учасників, оскільки інформація представника України безпосередньо з перших уст була новою та цікавою, по-перше, з огляду на глибоко вкорінену в українському народі повагу до національних традицій, по-друге, зважаючи на складні військово-політичні події (т.зв. «гібридну війну», в якій досі гинуть захисники Батьківщини, серед яких є не лише християни, а й рідновіри). Таким чином, доповідач привернула увагу європейців до російсько-українських відносин, бо не було зайвим нагадати, що проблема агресії Росії в Європі ще далеко не вирішена.

Третій день 16 липня був присвячений відвіданню визначних культових місць слов'янського язичництва в Богемії. Це, насамперед, священна гора Ріп, звідки

починається історія Чехії й видно широку панораму з містами, селами й полями; культове місце Перуна тисячолітній дуб «Олдржиха» з природним джерелом під його коренем; скеля «Кам'яний пастир» – менгір, що височіє серед житнього поля в цій стародавній області Чехії. Делегати-рідновіри мали змогу здійснити обряди славлення рідних Богів своїми рідними мовами зі співом та грою на традиційних музичних інструментах багатьох народів. Таке етнорелігійне розмаїття не завадило делегатам і учасникам ЄКЕР знайти спільну духовну мову, створити доброзичливу атмосферу святковості й радості спілкування.

Здійснено також велелюдний спільний обряд славлення рідних Богів у одному з парків Праги біля кам'яних менгірів.

Українська делегація, що складалася з чотирьох осіб, подарувала учасникам конгресу свої нові видання – часопис «Сварог: Філософія, Етнологія, Релігієзнавство» та вісник Родового Слов'янського віча «Слава!» (українською та англійською мовами), видані спеціально до міжнародного конгресу.

17 липня відбулися закриті заключні засідання конгресу, присвячені оновленню Статуту ЄКЕР, які були юридично необхідні у зв'язку зі зміною кількома роками перед цим назви зі Світового конгресу етнічних релігій на Європейський. Було також заслухано пропозиції від представників країн-учасниць щодо проведення наступного ЄКЕР у 2018 р. Рішення з цього питання буде прийняте остаточно після обговорення в режимі он-лайн. Як відомо, природні релігії ніким, окрім самих себе, не фінансуються, не мають глобальних центрів «управління». Етнонаціональний вектор розвитку культури є, по суті, альтернативою всепоглинаючій глобалізації.

Висновки.

1. Чотири дні інтенсивної праці ЄКЕР у Празі, сповнені велелюдних зібрань, урочистих обрядів, відкритих і закритих засідань, спільних відвідувань древніх священних місць, безумовно, сприятимуть плідному обміну науковими здобутками та збагаченню духовно-культурних традицій європейських народів.

2. Відродження природних етнічних релігій у Європі нині є незаперечним фактом, що засвідчує живучість народних (національних) духовних традицій і практик, ігнорувати які не варто.

3. Рекомендовано державним установам європейських країн усіляко сприяти розвитку національно-культурної спадщини в своїх країнах, наголошено на важливості самозбереження етносів та етнокультурного розмаїття світу в умовах глобалізації.

Рецензенти:

Лозко Г. С., д-р філос. наук, професор;

Горбаченко Т. Г., д-р філос. наук, професор.